

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 24

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES.
14. JUNIJA (JUNIO) 1956

Sovjetske klešče

Dva največja, in prav za prav edina tekmeča na našem planetu, USA in ZSSR, imata svoje načrte za zmago idej, na podlagi katerih hočeta urediti svet. Načrti obeh so seveda tajni, možno pa si je ustvariti sodb o njih, če opazujemo potek političnih dogodkov in jih logično povežemo med seboj. Zaenkrat izstopajo sovjetski načrti, ker se je ZSSR takoj po drugi svetovni vojni vrgla v njih izvajanje in ni, kakor so to storile USA, hotela najprej zaceliti rane, ki so jih utrpeli narodi zaradi druge svetovne vojne.

Na Koreji se je začelo. Komunistični oddelki so po nalogu iz Moskve vdrli čez 38. vzporednik proti jugu, da bi tako komunizem dobil izhodišče na Tihi ocean skozi pristanišča, ki jih sibirski zima ne zamrzne. Čez južno Korejo je tudi najugodnejša pot proti Avstraliji na jug in proti Japonski na vzhod. Tudi Čangkaškova Formosa bi bila v ugodnem dosegu. ZN so pod vodstvom ameriškega generala MacArthurja uspešno izvedle protiudar in poglale severnokorejske komuniste na sever do kitajske meje ob reki Yalu. Takrat je v borbo vskočila rdeča Kitajska. Truman se je zbal izbruh svetovne vojne, odletel na Wake Island in tam odstavil MacArthurja. Vojna sreča se je obrnila: rdeči so s kitajskimi množicami pritiskali nazaj in v kratkih tednih znova dosegli 38. vzporednik.

Na prvi pogled je zadeva prišla na svojo izhodiščno točko. Toda Moskva je dala nov ukaz: udar v Indokino. Tokrat se ZN niso vmešale, ker so Francozi hoteli sami opraviti v svoji koloniji. Komunisti so imeli zato večji uspeh in razdelili kolonijo v severni in južni del. Nastala je nova Koreja; Komunizem je pomaknil s silo svojo mejo tudi v južni Aziji dalje proti jugu.

MacArthur je vse te poteze jasno predvideval. Na Wake Islandu je Truman načrta bodeče sunke komunizma. Za sovjetskimi načrtom je pravilno gledal končni cilj: obkolitev ameriških in britanskih vojaških oporišč, ki sta jih ti dve državi s tolikim trudom in finančnimi žrtvami razpostavili okoli Sovjetske zveze. Tako je nastala slika, katere središče je ZSSR, okoli nje obroč zavzniskih vojaških oporišč, okoli tega obroč sovjetskih postojank, ki se iz zaenkrat še gospodarskega in političnega značaja polagoma spreminjajo v prava vojaška oporišča.

Iz severne Koreje je mogoč vsak trenutek nov vdor komunizma proti jugu. Za padeč Formozo v komunistične roke dela čas. Čangkaškova vojska se z vsakim dnem stara. Vrsti strateških otkov, ki tvorijo Indonezijo, je z bandunško konferenco postala ideološko, politično in gospodarsko operativno področje komunizma. Malajski polotok je v severnem delu na milost in nemilost izročen zasedbi rdečih čet. Indija je postala komunistični nevtralec. Preko arabskih dežel se je komunistični vpliv zasedal v Egiptu in se preko njega po tgnil v francosko severno Afriko, od koder stremi proti zahodni afriški obali na Atlantski ocean.

Znotraj tega sovjetskega obroča pa so zavezniška oporišča: Singapur, Aden, Ciper, Malta, Gibraltar, ameriška vojaška flota v Sredozemlju in številna letališča na Bližnjem in Srednjem vzhodu. Kakor so zavezniki na teh svojih oporiščih nakopičili vojaški material za udar na ZSSR ali za odbitje njenega napada, tako sovjeti v svojem obroču pripravljajo postojanke, s katerih bodo mogli vsak trenutek onesposobiti zavezniška oporišča. — Le — ta zaradi tega izgublja na svoji udarni sili in varnosti. Iz Sredozemlja ima ameriška flota edini izhod skozi Gibraltar, ker je Suez zaradi sedanjega egipčanske politike svetovjem vsak trenutek na razpolago in s tem seveda zaprt za zaveznike. Čim pa sovjeti podaljšajo svoje vplivno področje skozi francosko zahodno Afriko na Atlantik, kakor prevede MacArthur, pa za zaveznike tudi Gibraltar ni več varen. Samo zahodno Sredozemlje med Malto in Gibraltarjem ostane v tem slučaju delno operativno področje zapadnih sil.

S to in tako taktiko sovjetski komunizem zajema v klešče vso Evropo in A-

Oborožene sile zadušile poskus upora pristašev prejšnjega režima in komunistov

Argentina je bila v noči od sobote na nedeljo in v nedeljskih dopoldanskih urah prizorišče novih vznemirljivih dogodkov. Pristaši prejšnjega režima in komunisti, so na raznih mestih napravili poskuse, da bi sprožili splošno vstajo, povzročili zmedo ter se z nasiljem zopet polastili oblasti. Te načrte jim je pa preprečil odločen nastop vojske, letalstva in mornarice.

Uporniki so začeli z akcijami istočasno v soboto ob enajstih zvečer. In to v Buenos Airesu, na področju Velikega Bs. Airesa, v La Plati v prov. Bs. Aires, v mestu Santa Rosa v provinci La Pampa in v Rosariju.

V Buenos Airesu

so se oboroženi civilisti hoteli polastiti omnibusov na postaji za omnibuse “Condor” v mestnem delu Constitución. Odnesti so hoteli tudi blagajno. Nastop policije jim je to preprečil. Sličen napad je bil istočasno tudi na Argentinski avtomobilski klub z istim namenom. Streljanje med napadalci in policijo je trajalo dalj časa.

V vojaški mehanični šoli so podčastniki napadli straže in jih razorožili. Polastiti so se hoteli šole. Proti upornikom je nastopil ravnatelj šole z vladi zvestim moštvom. Ko sta nastopila četa pehotnega polka in oddelek konjenice, je bil poskus upora zaduščen.

V Campo de Mayo so se v podčastniški šoli uprli pehotni podčastniki, vladi so pa ostali zvesti konjeniški podčastniki. Med obema skupinama je prišlo do hudega streljanja. Proti jutru je šolo zasedel oddelek vojske.

Ob prvih novicah, da so pristaši prejšnjega režima s pomočjo nekaterih vojaških osebnosti, ki so bile odstranjene iz vojske po nastopu sedanje vlade, poskušali na več mestih motiti javni red ter povzročati nemire in izgrede, se je podpredsednik republike kontraadmiral Rojas takoj podal na sedež poveljstva pomorskih sil in prevzel poveljstvo nad vsemi oboroženimi silami kot zastopnik odsotnega predsednika. Prvi ukrep vlade proti upornikom je bil proglasitev obsednega stanja

Državna radijska postaja ga je objavila v nedeljo zjutraj ob pol. enih. Po tem zakonu lahko službujoči častnik izreka smrtno kazen z ustrelnostjo na mestu izvršenega zločina za vse izgrede in motilce javnega reda.

V notranjosti republike so se dogodki razvijali takole:

V mestu Avellaneda

so oboroženi oddelki napadli veliko tovarno mlečnih izdelkov “La Martona”. Polastiti so se hoteli tovornih avtomobilov. Proti izgredeknikom je policija nastopila z orožjem.

Prizorišče najhujših dogodkov je pa bilo v glavnem mestu province Bs. As.

zijo. V Evropi si skuša za končni spopad z zapadom zavarovati silo svojega udarca na južno Evropo iz Afrike, z udarom čez severno Evropo pa mu pade kot zrelo jabolko srednja Evropa do Atlantika. Skozi arabske dežele in Indijo je raztegnil svoj krak v južno Azijo, iz Koreje pa preži proti Japonski in Avstraliji. Ameriški kontinent naj bi bil tako potisnjen na svoja obrežja ob obeh oceanih za zadnji obračun med komunizmom in svobodo.

Položaj po vsem tem za svobodni svet ni nikakor rožnat. Toda stvar vendarle ni tako enostavna, ker je gotovo, da tudi oni v Washingtonu ne spijo in tudi znajo logično sklepati. Za tisti končni obračun med komunizmom in svobodo se tudi oni temeljito pripravljajo in ni nobenega dvoma, na kateri strani bo zmaga. Diktatorjem se vedno mu-di, za demokracijo pa dela čas. In doslej je tudi vedno držala tista primera o ladji in splavu: diktatura je kakor razkošna potniška ladja, kjer je zabave in hrupa na pretek in izgleda popolnoma varna. Ko pa zadene na nepredvideno čer, se s prav takim vikom in krikom neusmiljeno potopi. Demokracija pa je kakor lesen splav, na katerem so potniki vedno do gležnjev v vodi, pa se vzdrži na površju v še tako razburkanih valovih.

La Plata,

kjer se je uprl del posadke 7. pehotnega polka. Oboroženi civilisti so ob pomoči nekaterih vojaških skupin ponovno skušali zasedati tudi telef. centralo, policijsko ravnateljstvo so pa napadali s tankom. Šef upora v tem mestu je bil polkovnik Cogorno, ki je pod prejšnjim režimom užival polno zaupanje prejšnjega vojnega ministra.

Proti upornikom so nastopili oddelki vojske, mornarice in letalstvo, ki je uporniški vojaški oddelek bombardiralo nakar so uporniški kolovodje pobegnili, ostali so se pa predali.

V glavnem mestu province La Pampa Santa Rosa

so oboroženi civilisti s skupino vojaštva zasedli vsa javna poslopja. Polastili so se tudi radijske postaje ter so v svojih oddajah širili lažna poročila. Ta radijska postaja je tudi sporočala, da sta voditelja upora biv. generala Juan José Valle in Raúl Tanco.

Uporniki so zasedli za nekaj časa radijsko postajo tudi v mestu

Rosario

V svojih oddajah so širili novico, češ, da so zajeli predsednika republike grala Aramburja na povratku iz Rosaria v Bs. Aires. Nastopila je vojska in prav kmalu napravila mir in red.

V vseh drugih mestih je bilo stanje normalno. Ponekod so policijske oblasti izvedle samo preventivne aretacije.

O poteku dogodkov je bila javnost točno obveščena. Vlada je v uradnih poročilih sproti objavljala podrobnosti.

Predsednik Aramburu

je bil obveščen o poskusu upora pristašev prejšnjega režima med potjo. Da bi bil v stalni radijski zvezi s podpredsednikom Rojasom je s predsedniške jahte Tecuara prestopil na rušilec Drumond. Na narod je naslovil svojo poslanico že ob 1.20 uri v nedeljo. Z njo je ljudstvo obvestil o novonastalih dogodkih, poudaril skupen in enoten nastop vojske, letalstva in mornarice, policije ter orožništva proti upornikom ter objavo obsednega stanja. Narodu priporoča, naj ohrani popoln mir in naj ima zaupanje v moč ter silo osvobodilne revolucije.

Podpredsednik Rojas

je govoril narodu ob dveh zjutraj. Tudi on je ljudstvu svetoval naj ohrani mirno kri, kajti vojska, mornarica in letalstvo, ki so znali napraviti konec režimu diktature, ostajajo enotni in združeni še naprej in razpolagajo z zadostno močjo ter silo, da bodo konsolidirali začetke svobode in demokracije. Nihče naj si ne dela utvar: Osvobodilna revolucija bo brezpogojno izpolnila svoje načrte, ker za dosego tega cilja razpolaga s podporo vseh moralnih sil v republiki.

Smrtna kazen za upornike

V smislu določil dekreta - zakona o proglasitvi obsednega stanja so vojaške oblasti v posameznih mestih takoj uvedle postopanje proti upornikom in izrekli smrtno kazni, ki so jih takoj tudi izvršili. Tako je že 8. uradno poročilo omenjalo, da so v Lanusu ustrelili 18 oboroženih civilistov ter dva častnika zaradi poskusa napada na policijsko stražnico.

Več upornikov so ustrelili tudi v Avellanedi in v La Plati, kamor so privedli tudi šefa upora v tem mestu polkovnika Cogorno. Po obsodbi na smrt, so ga takoj ustrelili.

Poskus upora v vsej republiki zaduščen

To novico je sporočil narodu v ned. dop. podpredsednik Rojas v radijskem govoru. V njem je podal zgodečen pregled vseh dogodkov, omenjal takojšen odločen nastop oboroženih sil. Red in mir je vpostavljen na vsem republiškem področju. Rojas je zlasti poudarjal dejstvo, da so se pri teh dogodkih razni gremiji zadržali popolnoma mirno. V imenu predsednika in v svojem lastnem imenu se je toplo zahvalil vsem oboroženim silam, policiji, orožnistvu ter prebivalstvu za hiter in učinkovit nastop proti izgredeknikom in upornikom.

Vrnitev predsednika

Gral Aramburu se je vrnil v Bs. Aires v ned. ob treh pop. V pristanišču ga je sprejel podpredsednik Rojas z ministri in visokimi vojaškimi poveljn-

Discurso del Presidente de la Nación después del sofocado intento subversivo

“No teman los temerosos; la libertad ha ganado la partida.

“Hemos dicho en toda oportunidad que la Revolución Libertadora sigue imperturbable su marcha. Su oculta energía, y que la hace invencible, no es más que el amor entrañable por la Patria, que deseamos libre y democrática. Así la pensaron nuestros padres y así la entregaremos a nuestros hijos.

“En pocas horas se ha derramado mucha sangre argentina. Que esa sangre, que es argentina, aun de los equivocados, una definitivamente a la nacionalidad para que unida y sin espejismos, avance por la luz en cumplimiento de sus altos ideales.

“Lo ocurrido es obra de minorías y por ellas el país debe hacer un pequeño, alto en su camino. Es el alto que sugiere recapacitar en las culpas propias y ajenas; es el alto que permite renovar el carño por lo que es nuestro y no ha de sernos robado por ninguna extraña ideología; es el alto donde la fe, el coraje y la voluntad de trabajo se vivifican; es el alto donde se escuchan las voces de San Martín, de Bel-

grano, de Brown, d Urquiza, de Mitre y de Sarmiento; es el alto donde besamos a nuestras mujeres y nuestros hijos.

“La unión de las fuerzas armadas ha quedado terminantemente demostrada como para que nadie dude de ella y como para que todos respeten en ella a la libertad y a la democracia. Y, con las fuerzas armadas, la ciudadanía, la Gendarmería, la Prefectura y las policías combatiendo codo a codo con la misma decisión y el mismo aliento.

“Pueblo de la Nación: el proceso de recuperación se ha de cumplir plenamente pese a cuantos quieran interponerse, en cualquier forma que sea. Y cuando llegue la oportunidad vendrán los gobiernos constitucionales que, afianzando la recuperación, habrán de reconocer de esta Revolución Libertadora — la última — su intención sin ocultaciones y su fe inquebrantable en la dignidad del ser humano.

“Elevemos en nuestros corazones una plegaria a Dios por los caídos, y reciban sus familiares el consuelo siempre generoso de un pueblo activo”.

Govor predsednika republike po zatrtjem poskusu upora

Bojazljivci, nikar se ne bojte: Syboda je dobila igro! Ob sleherni priložnosti smo poudarjali, da osvobodilna revolucija nemoteno nadaljuje svojo pot. Njena skrita sila, ki jo dela nepremagljivo, ni ničesar drugega kot brezmejna ljubezen do domovine, ki jo hočemo imeti svobodno in demokratično. Tako so si predstavljali tudi naši očetje in tako jo bomo izročili našim sinovom.

V nekaj urah je bilo prelite mnogo argentinske krvi. Naj bi ta kri, ki je argentinska in čeprav je od zasleplencev, končno le združila narod, da bi domovini, brez utvar mogla iti luči nasproti v izpolnjevanju svojih visokih idealov.

To, kar se je zdaj zgodilo, je delo manjšine in zaradi tega mora dežela napraviti kratek postanek. Je to trenutek, ko se moramo zamisliti v svojo lastno in tujo krivdo, trenutek, ki dopušča, da obnovimo ljubezen do tega, kar je naše in česar nam nobena tuja ideologija ne more odvzeti. Je to trenutek, ko znova oživi vera, pogum in vo-

lja do dela, trenutek, ko zaslišimo glas San Martina, Belgrana, Browna, Urquize, Mitra in Sarmienta. Je to trenutek in postanek, ko poljubljamo naše žene in otroke. Enotnost med oboroženimi silami je bila končno potrjena, da v to ne bo nihče več dvomil in da bo vsak spoštoval v njej svobodo in demokracijo. In z oboroženimi silami se bodo ljudstvo, orožništvo in pomorska policija borili ramo ob ramo z isto odločnostjo in istim zaletom.

Narod republike: Proces obnove se mora izvršiti docela, pa naj bodo še take ovire ali kar že pride. In ko bo prišel čas, bodo prišle ustavne vlade in nadaljevale obnovitveno delo, ter bodo morale o tej osvobodilni revoluciji, ki naj bi bila zadnja, priznati, da je imela najboljše namene in nezlomljivo vero v dostojanstvo človeškega bitja.

Povzdignimo v svojih srcih prošnjo k Bogu za padle, njihove družine pa naj sprejmejo vedno plemenito sočutje ponesnega naroda.

ki. Občinstvo je obema priredilo navdušene ovacije.

Po prihodu v predsedništvo vlade je predsednik takoj naslovil poslanico na narod. Objavljamo jo na drugem mestu. Po krajšem zadržanju v predsednikovi delovni sobi, sta se predsednik in podpredsednik odzvala klicu zbrane množice na Majškem trgu in se pojavila na balkonu predsedniške palače.

Predsednik in podpredsednik govorita

Gral Aramburu je v svojem govoru naglašal, da ta manifestacija državljanov in argentinstva predstavlja za vlado dokaz njenega sodelovanja in ji daje moč za nadaljevanje započete delo brez zadržanja, da bo Argentina znova našla svojo zgodovino, ki je izražena v Majških dogodkih in v zmagi pri Caserosu. Brezvestna manjšina, ki jo sestavljajo elementi, ki uživajo prebende odstavljenega režima, je bila tista, ki je povzročila to stanje. So to ljudje, ki nimajo niti najmanjšega čuta rodoljublja, da bi razumeli to, da domovina zlasti potrebuje miru in odgovornosti svojih državljanov, ker je bila minirana njena morala, njeno gospodarstvo pa razdejano. Zato nam bo pa mir in odgovornost državljanov dopustil, da bo republika dosegla nov napredek in da bomo lahko čimprej izročili oblast zakonito izvoljeni vladi.

Svoj govor je zaključil z zagotovilom: Argentinski narod! Lahko zagotovim, da je narodu, ki s takim navdušenjem poje himno svobode, ta svoboda in demokracija naših očetov, ki jo želimo predati svojim sinovom, popolnoma zagotovljena.

Podpredsednik Rojas je pa zatrjeval, da lahko po zadnjih dogodkih zagotovi vse, da osvobodilna revolucija ohranja vso svojo moč in zdravje. To je bil sedaj samo kratek zastoj. Osvobodilna revolucija bo šla naprej po poti, ki si jo je določila in na njej je ne more nič

ustaviti. Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo, da so zadnji dogodki tudi zgovorno pokazali nerazrušljivo zvezo, ki družijo tri oborožene sile: vojsko, mornarico in letalstvo, ki so temeljni kamen vsega osvobodilnega gibanja, kateremu se je pridružilo vse zavedno prebivalstvo.

Predsednik v razgovoru s časnikarji

Po govoru, ki sta jih imela predsednik in podpredsednik množici na Majškem trgu, sta se oba z ministri in vojaškimi poveljniki podala v predsedniškovo delovno sobo. Tu je imel predsednik z domačimi in inozemskimi časnikarji razgovor. Povedal jim je, da je poizkus upora v zvezi z zadnjimi dijaškimi nemiri, pa tudi s poizkušano stavko voznega osebja Prevozne družbe Buenos Aires. Povedal je tudi, da je policija zaplenila važen material, ki ga še pregledujejo. S to izjavo je predsednik že nakazal, da so za zadnjim poskusom upora tudi komunisti in ne samo pristaši biv. režima, kajti pri dijaških nemirih so bili močno vidni komunistični prsti. To se je še bolj potrdilo ob pregledu celotnega zaplenjenega propagandnega materiala upornikov.

Komunisti - peronisti in skrajni nacionalisti v pripravi za strahoten pokolj

Gral Aramburu je v ponedeljek prebil skoro ves dan v predsedstvu vlade. S podpredsednikom in ostalimi sodelavci je osebno pregledoval zaplenjeni material upornikov. Do njega so prišli, ko je policija hotela aretirati neko sumljivo osebo v nekem taksiju. Oseba je zbežala, v taksiju pa pustila kovček z dragocenimi podatki. Iz številnih listin je razvidno, da so imeli uporniki dobro pripravljen načrt za izvedbo upora. Pripravljali so ga pristaši bivše diktature, skrajni nacionalisti iz nedavno razpuščene Alianze in komunisti. Denar in ostali material je prihajal iz Paname iz (Nadaljevanje na 2. strani)

Odprto pismo M.R.P. poslancev Titu

Ob prihodu Tita in njegovega spremstva v Francijo so nekateri poslanci in senatorji, člani Mouvement Republicain Populaire — francoske kršč. demokratske stranke naslovili na Tita odprto pismo, v katerem med drugim stoji:

“Kot predstavniki naroda čutimo za svojo dolžnost, da vas opozorimo na nejevoljo, izraženo ob Vašem prihodu. Spomin na proces in obsodba kardinala Stepinca in toliko drugih napadov na svobodo posameznikov v Jugoslaviji so še vedno živi v nas in vedno prisotni v naši miselnosti. Kakor je večina Francozov v svoji kršč. miselnosti prizadeta zaradi stvari, o katerih smatra, da so kršenje svobode vesti, tako so tudi globoko presunjeni v miselnosti, da vaša dežela ostaja v Evropi ena izmed tistih, v katerih je preganjanje najbolj izrazito in kjer najbolj teptajo najvišje pravice človeške osebe.

Ako torej z vašim potovanjem ne bo dovolj jasno izraženo hotenje, da boste odslej naprej zagotovili Vašim podanihkom spoštovanje vseh njihovih pravic, ne vidimo v takšnem okolju možnosti, kako naj se vzpostavijo pravilni odnosi med dvema državama, ki nimata istih postavk o vzvišenosti človeške osebe in tudi ne istih pojmov o vrednostih slehernega posameznika. Francija je namreč vse preveč globoko vdana načelom človeških pravic, da bi mogla sprejeti z zaupanjem sodelovanje takšnega režima, ki bi hote prežiral in zavestno kršil pravice.”

Za gornje pismo se je predstavnikom M. R. P. zahvalil v imenu Slovencev g. Nace Čretnik, glavni urednik Nouvel Horizon, glasila mladinske sekcije CDUCE, ko je govoril kot zastopnik CDUCE na X. kongresu Nouvelles Equipes Internationales v Luksemburgu. Na tem kongresu, kjer so bili zbrani predstavniki vseh kršč. dem. strank zahodne Evrope razen italijanske, ki je tiste dni ravno vodila volilno borbo, so med drugimi govorili tudi: Alfred Coste-Floret, gl. tajnik NEI, Hugo Geiger, drž. tajnik iz Bonna, član nemške CDU, Pierre Henri Teitgen, član MRP, Robert Schuman, član MRP, Paul van Zee-land, član holandske kršč. dem. stranke. Delegacije CDUCE so sestavljali: msgr. Kozí Horvath, K. Steniewicz, njen gl. tajnik, B. Bunža, gl. urednik Review, Nace Čretnik in drugi.

(Nadaljevanje s 1. strani)

sredstev biv. diktatorja in sicer preko Urugvaja, Paragvaja in Čila. Delavnica za izdelovanje bomb je obstojala v Moreno.

Načrt je bil čisto terorističen. Izdelan po komunističnem učbeniku za prirejanje revolucij. V načrtu glavnega mesta republike, Buenos Aires so bili točno označeni posamezni deli mesta, nato okraji in posamezne kvadre. Vsa javna poslopja so bila zaznamovana z modrimi križci. Pravtako stanovanja osebnosti, ki so bila vsa navedena, katerega bi bilo treba pobiti, njihove družine zajeti in jih držati kot talce. Načrt je predvideval tudi napad na vse katoliške kolegije in samostane ter cerkve. Vsa državna poslopja, kolegiji in cerkve bi v danem trenutku morala zagoreti v strašnih plamenih. Po mestu bi istočasno napadali oddelki upornikov klali nedolžne žrtve. Med žrtvami, ki bi morale med prvimi pasti pri nameravanih krvavih nastopu upornikov, sta bila seveda predsednik in podpredsednik, vsi ministri in vse važnejše osebnosti. Tako med drugim biv. vojni minister gral Bengoa, katerega v listinah uporniki nazivajo “izdajalca”, biv. poveljnik vojske gral Lagos, biv. zun. minister v Lonardijski vladi dr. Amadeo, vsa družina pok. predsednika Lonardija, ki je bil kot znano šef osvobodilne revolucije, in številni drugi. Za pom. škofa Msgra Tatarja je v listini zapisano, da ga morajo do biti v roke “živega ali mrtvega”. Pri imenu Rojas je pripisana beseda “Chacarita”, t. j. buenosairesko pokopališče. Dovolj jasno povedano, da ga je treba ubiti. Za redovnike in redovnice je v najdenih listinah zapisano, da jih je treba vse pobiti, če bi nudili samo najmanjši odpor.

Za izvedbo tega strahotnega načrta je obstojalo vojaško in civilno poveljstvo. Glavni poudarek pri izvedbi načrta pa ni obstojal v vojaški akciji, ampak v moriji in požigani ter v splošnem razdejanju. Zopet čisto komunistični načrt. Z nasiljem, požigi, umori ustvariti strahotno psihozo med ljudstvom: splošen preplah, zmedo ter zbeglost, ki naj bi pripomogla pripravljenim oboroženim skupinam nasilno prigrabitve oblasti. Istočasno bi se seveda ustavil ves promet, pretrgali bi tudi vse zveze z

U.S.A. IN POMOČ JUGOSLAVIJI

Prvi, ki se je v Washingtonu oglašil zaradi Titovega obiska v Moskvi, je bil senator McCarthy. Predložil je v senatu spomenico, v kateri zahteva takojšnjo odpoved sleherni pomoči Titovi Jugoslaviji. Senator Knowland pa je zahteval ob tej priliki ponovno preusmeritev pomoči vsem tkzv. nevtralcem. McCarthy je dobesedno izjavil, da “bi bilo skrajno nemoralno” še nadalje pomagati Jugoslaviji zaradi Titovih prosovjetskih izjav v Moskvi.

V debati, ki se je v senatu razvila glede pomoči Jugoslaviji, je nastopilo več govornikov. Demokratični senator Michael Feighan je izjavil, da je za takojšnjo prekinitve pomoči Titovi Jugoslaviji. Republikanec James Fulton je dodal, da se strinja s Feighanovo zahtev. Drugih pet republikanskih senatorjev iz New Yorka je izdalo skupno izjavo, v kateri pravijo, da “so proti pomoči Titu vse do tlej, dokler je namenjena brezbožnemu komunističnemu režimu.”

BRALI SMO... RAZGOVOR O FEDERACIJI

“Svobodna beseda”, list, ki ga izdajajo člani Slovenske demokratske stranke (liberalne stranke), je v majski številki letošnjega leta objavila pod gornjim naslovom članek, ki ga je napisal C. J.

Pisec članka v uvodu najprej ugotavlja, da je Svobodna beseda v prejšnji številki dobro povedala, da je Jugoslavija realno dejstvo, če nam je to prav ali ne, če jo priznavamo ali ne priznavamo. Dalje pravi, da Jugoslavijo danes čuvarjo tisti komunisti, ki so jo poprej od vsega začetka izpodkopavali in rušili sam njen obstoj. Nato pa nadaljuje:

“Lahko razumemo nostalgijo nekaterih Srbov po prejšnji Srbiji, ki si je od začetka sedanjega stoletja v balkanskih vojnah in v prvi svetovni vojni na političnem in vojnem polju pridobila tako velik ugled. Če se ne bi bila spustila v jugoslovansko avanturo, bi bila Srbija, kakor kaže ves koncept londonske pogodbe o vstopu Italije v vojno takrat dobila ne samo Bosno, temveč tudi vso Dalmacijo južno od Punte Planke. Toda danes tudi za Srbe ni več pota nazaj. Tudi za Srbijo je danes najboljša in edina rešitev — federativna Jugoslavija.

Hrvatje ne morejo prezreti, da imajo danes, kakor nikdar poprej v svoji zgodovini, v okviru Jugoslavije združen

Eisenhower je pozneje na tiskovni konferenci objavil, da bo USA spremeniла svojo politiko napram Titu in njegovemu komunističnemu režimu. Ni se dokončno izjavil, da bo USA ustavila vso pomoč Titu setaj, ko je znova postal sovjetski prijatelj. USA da mora delati to, kar najbolj služi njenim interesom v tem položaju.

Poslanska zbornica pa je na tozačevnem glasovanju s 123 proti 95 glasom izglasovala dovoljenje za nadaljno ameriško pomoč komunistični Jugoslaviji s pripombo: “...če predsednik Eisenhower to hoče.” Da ta sklep postane zakon, ga mora sprejeti še senat.

Medtem pa so iz Pentagona sporočili, da so vojaško pomoč Titu že povsem ustavili. Zmanjševati so jo začeli pred šestimi meseci, sedaj pa je popolnoma prenehala. Niso izdali o tem nobene uradne objave, pač pa so jo enostavno opustili.

prav ves hrvatski narod. V okviru Jugoslavije imajo v svoji svobodni hrvatski državni tvorbi lahko združeno vse strnjeno hrvatsko ozemlje, večje, kakor je bila njih nekdanja kraljevina. Kar pa bi ostalo Hrvatov izven Hrvatske, jim lahko že na podlagi recipročnosti zagotove primeren položaj in narodni razvoj, ker bo po vsej priliki pripadlo več Srbov Hrvatski, kakor pa Hrvatov Srbiji.

Največji sovražnik jugoslovanske federacije je miselna utvara, ki se imenuje narodna suverenost, ki je pa v realnem življenju sploh ni, ki pa kot nekaj škodljiv mitos zastruplja medsebojno življenje med narodi.

O federativni Jugoslaviji je vsaka nadaljnja debata res brez smisla. Potreben pa je razgovor o federaciji. Jugoslavija mora biti resnično federativna, ne samo po imenu in na videz.

Tudi sedanja komunistična Jugoslavija je po imenu federacija in ima neka-

IZ TEDNA V TEDEN

Eisenhowerjeva nenadna bolezen, Titov obisk v Moskvi in Ciper so si minuli teden lastili prvo mesto v važnosti političnih dogodkov na svetovni obli.

Novica, da je Eisenhower zbolel in da se bo moral podvreči kirurškemu posegu, je po vsem svobodnem svetu, predvsem pa v USA, povzročila zaskrbljenost. Zaradi tekočih razmer doma in v svetu USA potrebujejo predsednika, ki je odločen in samostojen, pa seveda tudi zdrav. Ike ima obe prvi lastnosti, o tretji pa je težko govoriti, ker je sedaj v devetih mesecih že drugič resno obolen. Nicer operacijo na tankem črevesu je sicer srečno preživel in menijo, da bo v dveh tednih zopet za svojo delovno mizo v Beli Hiši, toda vprašanje kandidature je znova bruhnilo na dan. Republikanci so skoro gotovo izgubljeni brez kandidata Eisenhowerja.

Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo dobesedno vsebino govora, ki ga je Hruščev imel pred sovjetskimi parlamentom, ko je napadal Stalina. V Moskvi so se začudili, odkod so mogli Amerikanci dobiti verodostojno kopijo tega govora. Glavni poudarek so ob tej objavi dali na trditve Hruščeva, da je Stalin hotel tik pred svojo smrtjo likvidirati še vso staro boljševiško gardo, ki jo je imel okoli sebe in da so bili za likvidacijo določeni tudi Molotov, Hruščev, Malenkov, mnogi maršali itd. Sumijo, da zato Stalina v nenadna smrt ni bila naravna.

V zvezi z objavo tega govora je Eisenhower na tiskovni konferenci povedal, da je jasno, da sedanji oblastniki v Moskvi samo ugotavljajo, da so imeli napačnega človeka na čelu komunizma, niso pa spremenili svojih diktatorskih metod in ciljev. Tudi sedanja mirovna glasba iz Kremlja je samo drugačna taktika za doseg istih ciljev.

V ameriški poslanski zbornici so glasovali za zmanjšanje Eisenhowerjevega programa za pomoč svobodnemu svetu od 4900 na 3791 milijonov dolarjev. Eisenhower smatra ta odbitek silno nevarno za uspešno gospodarsko protiutež napram sovjetski gospodarski ofenzivi po svetu.

Tito doživlja na svojem obisku po ZSSR bučne sprejeme, kamor koli ga povedejo. Poleg drugih večjih sovjetskih mest je obiskal Leningrad na severu in Stalingrad na jugu. V obeh mestih je izjavljal na Bulganinove zdravice, da “bo Jugoslavija z ramo ob rami korakala s Sovjetsko zvezo proti zmagi socializma na svetu.” Vrstijo se dalje izjave o “neporušljivem prijateljstvu med ZSSR in Jugoslavijo, o večnem zavezni-

tere na videz federativne institucije, v resnici pa vlada v njej najhujši centralizem, ki ga izvaja samo neki majhen krožek ljudi.

Federacija je državna skupnost več teritorialnih enot, od katerih ima vsaka zase pogoje, materialne in intelektualne, za ustanovitev lastne države. Mora biti gospodarsko vsaj toliko močna, da lahko brez tujih podpor vsaj skromno preživlja svoje prebivalstvo s pridelki svoje zemlje in z delom njih rok.

Te pogoje imajo v Jugoslaviji gotovo Srbija, Hrvatska in Slovenija, morebiti še nekatere druge dežele.

V resnični federaciji so prvotne politične sile nje članice, skupni državi pripadajo samo tiste naloge, ki so vsem članicam skupne in jih lahko v skupnosti smotneje in uspešneje dosegaajo.

Problemi oziroma skupine vprašanj, ki bi jih bilo treba razčistiti, so med drugim naslednji:

1.) Katere teritorialne enote na ozemlju Jugoslavije imajo pogoje za federativno članico? Njih meje?

2.) Naloga in posli, ki so vsem članicam skupni in jih lahko koristno izroče skupni upravi.

3.) Finančni viri, iz katerih se naj krijejo izdatki za skupne zadeve.

4.) Katera politična načela morajo biti obvezna za vse članice?

5.) S kakšnimi učinkovitimi garancijami se naj zaščitijo osebne svoboščine, samouprava občin in drugih socialnih skupin v vsej Jugoslaviji?

6.) Procedura, kako naj se izvede transformacija diktature v svobodno vladavino.

Nova svobodna Jugoslavija se pripravlja doma, ne v emigraciji. V Jugoslaviji dorašča nova generacija, ki nima krvavih rok, ki se je iz lastne izkušnje razočarala nad vsem stalinizmom in leninizmom in v kateri ni zamrlo narodno čustvo svobode, ki se da sicer začasno potlačiti, ne pa zatreti. Tudi doma se ni pamet ustavila.

Vendar tudi emigracija, ki živi v svobodnem svetu in ki gleda na razvoj iz daljše perspektive, lahko kaj pripomore k osvoboditvi Jugoslavije.”

štvu in skupni borbi za iste cilje” itd. Na konferencah v Kremlju so razpravljali o političnem in gospodarskem sodelovanju obeh držav in je Tito izjavil, da je bil izgon Jugoslavije 1. 1948 iz kominforma “le umetno dejanje, ki ni bilo v skladu z željami sovjetskih in jugoslovanskih narodov.” Vse konference so tajne in se jih vedno udeležuje tudi Molotov. Tuji dopisniki so opazili odsotnost maršala Žukova, pa so ugotovili, da je bolan.

Otok Ciper je ostal še vedno nerešen problem za Grčijo in Anglijo. Edenova vlada skuša pomiriti duhove na otoku z objavo, da je pripravljena po prenehanju terorizma na otoku dati Cipru večjo avtonomijo za dobo 15 let, potem na izvesti plebiscit za ali proti priključitvi. Niti grška vlada niti grški otočani ne odobravajo tega predloga. EOKA izvaja še nadalje z nezmanjšano krutostjo teror nad britanskimi okupacijskimi silami. V Angliji je razširila letake, v katerih objavlja svojo smrtno obsodbo Hardinga. 30.000 ciprskih otočanov, ki žive v Angliji, se je organiziralo za skupne nastope v Londonu. Prve demonstracije so že uprizorili. Ciprski guverner Harding, ki se mudi v Londonu, je izjavil, da je proti izpustitvi Makarosa in da z njim Edenova vlada ne sme pričeti pogajanj. Harding je mnenja, da bo mogel z vojaškimi operacijami očistiti Ciper teroristov, nakar bo mogoče začeti razgovore z zmernejšimi ciprskimi voditelji.

Na Dunaj prihajajo iz ZSSR poročila o številnih uporih in sabotažah v Ukrajini, Georgiji in Azerbejdžanu. Japonski vojni ujetniki, ki so se pred dnevi vrnili domov, poročajo o uporih v ujetniškem taborišču pri Kabarovsku, ki so trajali štiri mesece. V tem negotovem položaju, če so dunajska poročila verodostojna, je Bulganin pisal Eisenhowerju, da je ZSSR pripravljena zmanjšati zasedbene sile v vzhodni Nemčiji, če zavezniški store enako v zahodni Nemčiji, odkoder je Adenauer prispel na obisk v Washington. Prav tako Bulganin piše o svojih pogledih na svetovno razorožitev, za katero v Washingtonu izjavljajo, da ne predstavljajo nobenih novih momentov v tem vprašanju. Malenkov bo v kratkem prišel v Pariz, kjer bo pripravil vzdušje za obisk Bulganina in Hruščeva v Franciji v prihodnjih tednih. Poleg številnih konferenc in obiskov ima Hruščev še veliko dela za počasno, toda vztrajno plezanje po lestvi, ki ga vodi na položaj, s katerim bo dobil neomejeno oblast v ZSSR v svoje roke. Po mnenju

ARGENTINA

Vlada je objavila dekret-zakon, s katerim je število ministrstev znižala na trinajst. Sorodna ministrstva so sedaj združena. Po zadnji preosnovi ima argentinska zvezna vlada naslednja ministrstva: Ministrstvo za notranje zadeve, min. za zunanje zadeve in bogočastje, min. za vzgojo in pravosodje, min. za delo in soc. skrbstvo, min. za socialno pomoč in ljudsko zdravje, min. za vojsko, min. za aeronautiko, min. za mornarico, min. za finance, min. za poljedelstvo in živinorejo, min. za trgovino in industrijo, min. za javna dela in min. za komunikacije in promet.

Nova argentinska vlada je sestavljena takole: Min. za notranje zadeve dr. Laureano Landaburu, min. za zun. zadeve in bogočastje dr. Luis A. Podestá Costa, min. za vzgojo in pravosodje dr. Carlos A. Adrogué, min. za delo in soc. skrbstvo dr. Raúl C. Migone, min. za soc. pomoč in ljudsko zdravje dr. Francisco Martínez, min. za vojsko general Arturo Ossorio Arana, min. za mornarico kontraadmiral Teodor Hartung, min. za aeronautiko komodoro Julio Cesar Krause, min. za finance dr. Eugenio Blanco, min. za poljedelstvo in živinorejo dr. Alberto Mercier, min. za trgovino in industrijo ing. Rudolf Martínez, min. za javna dela ing. Pedro Mendiondo, min. za komunikacije in promet še ni določen, ker začasno vodi biv. prometno min. še minister kapetan Sadi Poncet, biv. min. za komunikacije pa min. ing. Luis M. Ygartúa.

Predsednik republike general Aramburu se je prejšnji teden mudil na obisku v mestu Santa Fe in Rosario. V obeh mestih ga je prebivalstvo navdušeno sprejelo in pozdravilo. Na obeh krajih je tudi govoril. V mestu Santa Fe je govoril o delu vlade osvobodilne revolucije omenjal tudi težave, ki jih razni nasprotniki osvobodilne revolucije povzročajo. Tako so ti elementi nedavno hujskali dijaštvo, zatem delavstvo, samo, da bi dobili kako žrtev, s katero bi potem ščuvali javnost. Napoveduje, da vlada ne bo ostala na pol poti, ampak bo izvedla vse svoje načrte, da bo potem lahko predala oblast zakonito izvoljeni vladi. Od argentinskega ljudstva sedanja vlada ne zahteva ničesar nemogočega: samo malo več odgovornosti. Naglašal je tudi potrebo po ohranitvi zdrave valute. Odgovornost je ključ vsega. Rodoljubje je odločnost, boljša bodočnost je pa naš cilj. V Rosario je general Aramburu prav tako govoril o ciljih in delu revolucije. Sedanja vlada bo napravila prostor svobodno izvoljeni vladi takoj, kakor hitro bo opravila svoje delo. Omenjal je pa tudi neprijatelje svobode ter pozival bojazljivce naj se nikar ne boje, kajti svoboda je došla svojo igro. Iz Rosario se je predsednik, kot poročamo na drugem mestu, vrnil v Buenos Aires.

Po časopisih poročilih je vlada na zadnji seji razpravljala tudi o bodočih volitvah. Po teh poročilih naj bi bile oktobra meseca prihodnjega leta.

V Buenos Aires je prispel novi čilski veleposlanik dr. Fernando Aldunate Errazuriz. Ni po poklicu diplomat, ampak odličen čilski odvetnik, znanstvenik in politik.

Letališče na Ezeizi je stalo nad 670 milijonov pesov. Preizkuševalna komisija je ugotovila, da so veliko kreditov zmetali tudi za nepotrebne stvari.

Za novega argentinskega veleposlanika v Peruju je imenovan div. general Robert Tomaž Dalton.

nekaterih komunističnih veljakov, ki so zbežali v zadnjih letih in mesecih iz ZSSR na zapad, so “prostovoljna” odstopa Malenkova in Molotova ter likvidacija Berije, najvidnejši dokazi za to trditve

Egipčanski Nasser je povabil novega sovj. zun. ministra Šepilova v Egipt, kjer bo prisostvoval slavnostim ob priliki dokončnega egipčanskega prevzema suezkega prekopa. Šepilov se je odzval vabilu in bo prišel v Kairo 19. t. m. Iz Egipta bo nato obiskal še druge prestolnice na Blžnjem vzhodu.

V Alžiru se francoske vojaške operacije proti upornikom nadaljujejo. Francosko vojaško poveljstvo je sistematično začelo čistiti področje za področjem, tako da izgleda, da vidi Francija rešitev alžirskega problema v popolni likvidaciji upornikov.

Grški kralj Pavel in kraljica Federika sta na obisku v Parizu, angleška kraljica Elizabeta in njen soprog pa na obisku v Stockholmu. V Ženevi v Švici se je sestala konferenca 300 znanstvenikov iz 20 držav, med njimi tudi iz Jugoslavije, na kateri bodo razpravljali o najnovejših odkritjih na področju fizike.

SLOVENCI PO SVETU

KANADA

Slovenski romarji iz Clevelanda
v Torontu

V soboto, dne 26. maja smo imeli kanadski Slovenci zopet lep obisk. Dragi gostje iz Clevelanda so prišli k nam na romanje. Brezjanski Mariji Pomagaj v njenem lepem svetišču so se prišli zahvaliti za prejete dobrrote v minulem letu in se priporočiti njenemu varstvu za bodoče. Kar precej jih je bilo. Z velikim omnibusom so prišli. Nekateri so se pa pripeljali z osebnimi avtomobili. Slovenske romarje iz Clevelanda sta vodila znana slovenska javna delavca med kat. Slovenci v Severni Ameriki gg. Anton Grdina st. in Jakob Resnik.

Ameriški gostje so po prihodu v Toronto najprej obiskali Marijino svetišče, nato je pa bila zanje pripravljena večerja v cerkveni dvorani. Zvečer so bile v cerkvi šmarnice, pri katerih je imel cerkveni govor župnik dr. Jakob Kolarič. Po majniški pobožnosti so se clevelandski Slovenci podali k počitku na slovenske domove v Torontu.

V nedeljo dne 27. maja smo imeli ob veliki udeležbi rojakov in slovenskih gostov iz Clevelanda farno žegnanje. Pri vseh mašah je bilo veliko ljudi. Po pol-danski cerkveni pobožnosti smo se s clevelandskimi romarji zopet zbrali v cerkveni dvorani. Tu jih je v imenu slov. društva N.I.J. pozdravil predsednik tega farnega združenja. Za pozdrave se je v imenu gostov zahvalil g. Jakob Resnik. V svojem govoru je Kanadskim Slovincem zagotovil, da bodo Slovenci iz Clevelanda vsako leto romali k Brezjanski Mariji v Torontu. V ta namen naj bo zanje kar rezervirana zadnja nedelja v maju.

Za g. Resnikom se je prijavil k besedi starosta clevelandskih Slovencev g. Anton Grdina st. Vsi so ga navdušeno pozdravili. V svojih izjavah je prikazal vsa prizadevanja kanadskih Slovencev, da bi imeli svojo lastno cerkev. Da je niso dobili že prej, je krivo to, da so slovenski liberalci v Kanadi v svojem tisku stalno zatirjali, da Slovenci v Kanadi svoje cerkve ne potrebujejo in da je tudi ne zmoro. Take in slinše trditve so se začele pojavljati tudi med novimi slov. naseljenci v Kanadi, češ, da jim je bolj potrebna dvorana.

Pa je slovenski idealizem le premagal vse težave in ovire ter slovenska cerkev v Torontu stoji že skoro tri leta, okoli nje se lepo razvija slovenska fara in vse njeno življenje v raznih organizacijah. Veliko zaslugo za zgraditev slovenske cerkve v Torontu pa imata zlasti gg. Grdina in Resnik v Clevelandu, ki sta odboru za postavitev Marijinega svetišča nudila vsestransko pomoč.

G. Anton Grdina je nato razlagal filmske slike. So bile to slike romanj slovenskih izseljencev, zlasti kanadskih Slovencev v Midland, slike s posvetitve slovenske cerkve v Torontu, slike z obiska škofa dr. Rožmana Slovincem v daljni Argentini in slike Marijinega slavlja v Lemontu.

Za lepa izvajanja je g. Grdina žel splošno priznanje in odobravanje.

Dr. LOJZE BERCE

kirurg in zdravnik Instituta za prebavne organe in jetra, ordinira vsak torek in četrtek od pol šestih do osmih in ob sobotah od treh do šestih popoldne v kliniki Once.

RIVADAVIA 3434, CAPITAL

Roengten in laboratorij
Telefon ordinacije 62 - 5004

Instituto de Idiomas

Kratki tečajji angleškega, španskega, slovenskega, nemškega, francoskega, italijanskega in latinskega jezika.

MARCOS SASTRE 4313
Capital

Zahvala

Prisrčno se zahvaljujem vsem darovalcem, ki so se me spomnili ob hudi nesreči, ki me je zadela ob smrti mojega moža.

Zahvaljujem se vsem članom Mladinskega doma, vsem nabiralcem prispevkov in vsakemu posebej za velikodušne darove.

Vsem iskren Bog plačaj!

Hvaležna

Ana Galjot

Za slovenske romarje iz Clevelanda je bila nato pripravljena večerja, nakar so se v cerkvi poslovili od Brezjanske Marije ter se odpeljali proti domu v Cleveland.

AVSTRILIJA

Graški listi z dne 29. in 30. maja t. l. so objavili daljša poročila o žaloigri, ki se je odigrala 29. maja v Kaiserfeldgasse št. 21 nekaj minut pred osmo uro zjutraj. Ob tej uri je prisel v stanovanje 54 letne knjigovodkinje Friderike Bouvier 67. letni Ivo Čater ter je nanjo oddal dva strela. Žrtev napada se je mrtva zgrudila na tla, nato si je pa Čater pognal dva strela v prsa. Umrl je na poti v bolnišnico.

Graško časopisje v svojih poročilih o tej tragediji navaja, da sta Čater, kakor Friderika Bouvier Celjana. Čater je imel pred vojno tovarno mila Hubertus in lesno podjetje. Med vojno so mu Nemci vse zaplenili, po vojni pa komunisti. Čater je nekaj časa živel v Grazu, nato se je pa preselil v Argentino, kjer se pa ni mogel živeti in se je po smrti svoje žene vrnil v Graz, kjer je večkrat obiskoval svojo prijateljico iz mladih let omenjeno Frideriko Bouvier. Ta je v zadnjem času opazila pri Čaterju živčno razdvojenost in se ga je bala. V takem stanju je zagrešil tudi zločin, nato pa položil še sam roko na svoje življenje. Ob lasti v Grazu so o tragični smrti Ivana Čatarja obvestile njegovega sina v Sloveniji.

ANGLIJA

Smrt rojaka. Na škotskem je umrl zadet od možganske kapi Jožef Ferlež, doma iz Staršev pri Ptuj. Pokopali so ga na pokopališču v Kilmarnocku. N.p.v.m.

Poroka. V Castlefordu sta se poročila Stanislav Carli in Doreen Megson.

BELGIJA

Maja meseca so imeli Slovenci v Eisdenu vsak večer majniško pobožnost v kapelici narodov, kjer je v steklo vdela tudi podoba Marije Pomagaj z Brezj. — V Eisdenu je umrla rojakinja Terezija Golob. — V Charleroi-Mons je bila lepa kulturna prireditev. Igralci so postavili z velikim uspehom na oder igro "Ploha". Postavili so se pa tudi pevci moškega pevskega zbora "Jadran". Nastopili so tudi tamburaši. Na sporedu so bile tudi razne deklamacije. Slovenci iz Limburga iz Nizozemske so se na prireditve pripeljali z velikim omnibusom.

FRANCIJA

V USA sta odpotovala Franc in Lojze Bajc, v Kanado se je pa preselil Lojze

Diplomati v zadregi

Pod gornjim naslovom je goriški Katoliški list objavil naslednje poročilo o neprijetnosti, ki jo je doživel v Parizu Titov poslanik dr. Aleš Bebler:

"V Parizu obstoja tako imenovana Mednarodna diplomatska akademija, v kateri so včlanjeni navadno vsi člani diplomatskih zastopstev v francoski prestolnici, tako vzhodni kot zahodni.

V okviru tega društva je imel Titov poslanik v Franciji dr. A. Bebler 24. januarja predavanje o osvobodilni borbi v pretekli vojni. Govoril je o sedmih Titovih ofenzivah in o silnem napredku, ki ga je Jugoslavija dosegla v letih po vojni. Seveda je hvalil tudi tamkajšnje "demokratske" ustanove in novo svobodo.

Sestanek je vodil grški poslanik pri francoski vladi. Predavanja se je udeležilo tudi nekaj jugoslovanskih političnih emigrantov. Eden izmed njih se je oglasil ob koncu Beblerjevega predavanja k besedi in jo seveda tudi dobil. Med drugim je povedal tudi tole:

"Kakšno svobodo in demokracijo uživa Jugoslavija? Drago nam bo, če nam

Goriška in Primorska

Vedno bolj se večajo krivice, ki jih sedanja laška uprava povzroča nad slovenskim življenjem na Tržaškem. Kot glavne bi mogli naštet:

1. predstavniki krajevne civilne oblasti so po svoje prikrojili zakon o pokrajinskih volitvah v vidno škodo Slovencev na Tržaškem. Naše štiri občine bi morale dobiti osem poslancev, a strošek so zavrteli tako, da bomo imeli samo dva. In še ni gotovo, da bosta ta dva Slovencev, ker so Bazovico in vso dolinsko občino pridružili Miljam, vse ostale naše občine pa Barkovljam, Grišanu in Greti in tako smo povsod Slovenci v manjšini.

2. Naši slov. optanti hodijo po križevem potu od Poncija do Pilata in kakor vse kaže, bo konec usoden za vse ali vsaj za veliko večino. Londonski sporazum ima sicer imenitne določbe, toda na tržaški prefekturi se za londonske papirje malo zmenijo! Po vrsti odbijajo prošnje za opcijo in po svoje tolmačijo predpise v škodo slovenskih optantov.

3. Mesto Trst dobi sedaj veliko novih ulic, toda niti v naših slovenskih predmestjih ne bo niti ena imenovana po naših zaslužnih možeh! Vse nove ulice bodo nosile imena italijanskih osebnosti. Zato so vsi slovenski odborniki glasovali proti županovemu predlogu, a zmagala je seveda večina in ta večina je na žalost in v resnično sramoto demokracije imena vedno proti Slovincem.

V Štandreu je umrl Ivan Rijavec, ravnatelj Knečke banke v Gorici

V Gorici se vedno bolj širi govorice, da bodo župnijo na Placuti prevzeli frančiškani, ki so doslej upravljali svetišče na Sveti gori in pa samostan na Kostonjčevici. Govorice bi bile v toliko utemeljene, ker je občutno pomanjkanje svetne duhovščine.

V Doberdolu so pokopali 78 letno Terezijo Ferletič in 75 letnega Andreja Lavrenčiča.

Slovenski dijaki iz Trsta so pod vodstvom prof. J. Peterlina vprizorili novo slovensko veseligr Mihaela Jerasa Večer belih vrtnic.

Iz Trsta in okolice je doslej odšlo v izseljenišтво okrog 8300 ljudi, od teh je 84% mlajših.

Bizjak. V Parizu sta se poročila Marija Tratnjak in Roger Cathelin, v Seine-et-Marne Karel Šink, doma iz Skavcevec ter Anica Krampač iz Gabrja, vRhone pa prekmurska rojaka Matjašec Štefan iz Velike Polane ter Vučko Marija iz Gornje Bistrice. Slovenjbištriške šolske sestre so jima pripravile lepo poročno slavo.

govornik obrazloži; vse, kar je pa povedal, je laž. V Jugoslaviji obstoja policijska diktatura, ki sloni na tajni policiji in na stotinah koncentracijskih taborišč...

Še preden je svoje pripombe in vprašanja končal, ga je predsednik sestanka vprašal, če je diplomat. Odgovoril je, do ne. Predsednik mu je nato dejal: "Za vas tu ni mesta!"

"Smatram, da zame tu v resnici ni mesta, ko branite državo diktature in tiranijo komunistične vlade Tita in vse njegove zločine!" je odgovoril jugoslovanski politični emigrant in zapustil dvorano.

O tem dogodku so poročali naslednji dan vsi francoski prestolniški listi, na veliko nevoljo diplomatov, prav posebej Titovega.

PORAVNAJTE NAROČNINO
SVOBODNE SLOVENIJE!
Prispevajte v liskovni sklad

Pakete za Evropo

vsakovrstne, kakor tudi zdravila, šivalne stroje, radijske aparate, dvokolesa itd. najbolj in najceneje pošilja

Jadran - Pak

Charcas 769. Blizu Retira. TE 31-8788

Buenos Aires

Uradne ure od 15-19 ure, ob sobotah od 11-13 ure.

Pismena naročila, kakor tudi denar, pošiljajte po giro postal ali z bančnim čekom na

ZDENKA KALEČAK

Casilla de Correo 340 - Buenos Aires
Vsi paketi so zavarovani in prispejo v 21 dneh.

Znatno znižane cene!

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Meddobje. Leto II, šte. 6. Vsebine: Detajl s prve podobe (Ruda Jurčec); Oblaki v očeh (France Papež); Borba in ljubezen (Milan Komar); Razprij so stanjani - Vrba (Stanko Janežič); Čista gotovost — v senci mnogih luči — Matematični poljub — Neki množici (Vladimir Kos); Pometač Marich (Feri F. Bukvič); Nebo razpeto je (Rado Lenček); Jesen — Tolažba — V zarje — Medčas v glasbi (Ljerka Lavrenčič); Pot k reki na sever (Zorko Simčič); Čas na tribuni: Malraux — pesnik dejanj (Mirko Javornik); Črke Besede Mislili: Glejte, sanjač prihaja (Ruda Jurčec); Črta in prostor: Avgust Černigoj (Milan Volovšek); Ob razstavi Bogdana Groma v Rimu (Rafko Vodeb); Glasba: Glasbeno življenje v Bs. Airesu (B. Š.); Knjige: Ivan Pregelj: Moj svet in moj čas (Anton Kacin); Prešern v angleščini — Selection of poems by France Prešern (Karel Rakovec); Dve novi literarni podobi minule vojne. Metod Turnšek: In hrumela je Drava; Ivan Korošec: Čas pod strel (Vinko Beličič); Dve knjigi s področja psihologije. Dr. Anton Trstenjak: Psihologija umetniškega ustvarjanja; Dr. Anton Trstenjak: Med ljudmi (Alfonz Čuk); Zbornik Koledar Svobodne Slovenije 1956; Kronika: O treh slovenskih revijah v povojnem Trstu (Vinko Beličič); Naša literatura v italijanskih knjižnih pregledih (S.G.C.); Enciklopedija dello spettacolo (S.G.C.); Leposlovne nagrade Slov. kult. akcije za 1956; Priloge: Slikar Avgust Černigoj: Ilustracija "Verge", lesorez, Portič Barkovlje, linorez, Torso, linorez, Zidarji, gravura, Transfiguracija, suha igla, Kot ateleja, linorez, Posode, olje, Kamnolom, olje.

Družabna pravda, šte. 97. Vsebine: Odmev in sadovi obeh socialnih okrožnic na Slovenskem (Dr. Ivan Ahčin); Nauk okrožnice "Rerum novarum" o zasebni lastnini (Janez Arnež); Družina v socialnem nauku Cerkve (Rudolf Smersu); Dvig delavca po delu (Vinko Žakelj); Kratak zgodovinski oris industrijskega zadružništva (Nad. Dr. St. Mikolič); Cerkev uči; Iz domovine; Vzemi in beri; Po svetu; Delavci, združimo se v Kristusu in Občni zbor Družabne pravde.

Nova mladina, glasilo slov. srednješolcev v Argentini. šte. 2. Vsebine: O praznih predalčkih (Nad. predavanje dr. Branka Rozmana; Jutri — danes! Obrekuji, nekaj se bo že prišlo; Ali veš kje; Razno; Luč z gora; Mladinske organizacije menijo; Iz življenja mlade ZSS; To in ono med nami ter slika: Ha, ha! Malo sem pa tja... shodila je pa le!

OBVESTILA

"Domobrankska proslava v San Justo se bo vršila v nedeljo 17. t. m. Ob 9h bo sv. maša za vse padle domobrance in druge žrtve komunizma. Pri sv. maši bo pel "Slovenski kvartet". Popoldne ob 17h pa bo v župni dvorani proslava s sodelovanjem mešanega zbora in kvar teta".

V nedeljo, 17. junija ob 18.30 v cerkveni dvorani v Ramos Mejia proslava jubileja papeških socialnih okrožnic.

Vstop brezplačen! Pridite vsi!

Krajevni odbor Društva Slovencev v Ramos Mejia in Družabna pravda. Ponovno opozarjamo na koncert "Gallusa" v torek dne 26. t. m. ob 18.30 v Teatro Smart (Corrientes 1283, Capital). Vstopnine ni. Vabimo k obilni udeležbi. Koncert bo prenašala državna radijska postaja na frekvenci 710 kilociklov.

IV. kulturni večer SKA priredi literarni odsek v soboto 16. t. m. ob sedmih v Bullrichovi dvorani, Sarandi 41. Poslušali bomo najnovejša dela Rude Jurčeca, Ljerke Lavrenčič, Lojzeta Novaka, Franceta Papeža in Zorka Simčiča. SKA.

Sestanek članov in naraščajnikov SFZ-e, ki je bil zaradi slabega vremena v nedeljo 3. t. m. odpovedan, se bo vršil v nedeljo 17. junija ob 15 uri na Pristavi v Moronu. Vsi fantje vabljeni. Odbor SFZ.

Fantje! V nedeljo 17. junija, priredi SFZ na Pristavi v Moronu izredno zanimiv sestanek. Ob 4 popoldne kratko predavanje o komunizmu po svetu ter še več drugih lepih točk. Pred in po sestanku pa se bomo pomerili v športu. Ogledali si boste lahko tudi ograjo, ki smo jo postavili okrog našega zemljišča. Obvešča in vabi odbor SFZ.

Telovadne vaje deklet bodo vsako soboto ob pol štirih popoldne na Pristavi v Moronu. Dekleta, prisrčno vas vabimo v soboto, 16. t. m. ob pol štirih na Pristavo. Odbor S.D.O.

Članski sestanek Slov. kat. akad. staršinstva bo v soboto dne 23. junija ob 19. uri v prostorih Društva Slovencev na

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:
Victor Martínez 50, Buenos Aires,
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
	Registro Nacional de la Propiedad Intellectual Nº 498945

Victor Martinez 50. Nadaljevala se bo zanimiva diskusija. Kdor vabila ne bi prejel, naj smatra to obvestilo za vabilo. Odbor

V dopolnilo obvestila v zadnji številki našega lista sporočamo, da je namen "Gallusovega tedna" predvsem ta, da čimprej pomaga zboru k uresničitvi načrta o nabavi lastnega aparata za snemanje na trak. Kot prvi korak k temu bo kmalu po svojem koncertu v Smartu "Gallus" izdelal in založil dve novi slovenski plošči. Dobiček njih prodaje je namenjen izključno nabavi magnetofonskega aparata. Zato lepo vabimo k prednaročbi novih plošč. Cena posamezni plošči v prednaročbi je 30.— \$; kdor naroči obe plošči skupaj, plača v prednaročbi \$ 55.—, kdor pa bi želel k novima dvema še prvo ploščo, ki jo ima zbor že v zalogi, dobi vse tri v prednaročbi za ceno 75.— \$.

Svoje naročilo plošč izvršite če le mogoče v okviru "Gallusovega tedna" (par dni pred koncertom in po njem — med 24. junijem in 1. julijem). Opozarjamo, da bodo plošče pozneje dražje.

V okviru "Gallusovega tedna" pa tudi drugače lahko podprete akcijo za magnetofon:

a) s posojilom (lahko tudi po posredovanju čebelice z vlogo na svoje ime za Gallusov "vzajemni račun"), a li pa b) s prispevkom za magnetofonski sklad. Prednaročila za plošče, prispevke v sklad itd. sprejemajo vsi člani zbora, možno pa jih je oddati za zbor tudi na Victor Martinez 50, kamor naj se naslavljajo vsa pismena naročila in sporočila.

Vrednost svojega lota boš podvojil, za hišo napravil prijeten utis, sebi pa veliko veselje, ki ga morda še niti ne slutiš, ako boš lot pravilno zasedel in ga na pravi način upravljal. Če sam tega ne veš, se obrni na domače vrtnarsko-građbeno podjetje in rasadnik "Triglav"

San Martin esq. Moreno, Tortuguitas FCNC Belgrano

Na zalogi imam lepo izbiro sadik enoletnih in trajnih cvetlic za vrt in park, vsako količino sadik najboljših vrste vrtnih jagod, ki bodo v posebno veselje in korist Vašim najmlajšim. Nadalje imam na razpolago vsako število sadik najlepše in najtrpežnejše vrtno trave gramilam, lepe čebulčke belih narcis in gladiol v raznih barvah. Na vprašanja glede podnebja za Capital in provinco Bs. Aires Vam odgovorjam na vsa v vrtnarsko stroko spadajoča vprašanja in dajem nasvete na našem stanovanju zastopni. Po pošti pa je treba za vsako vprašanje in nasvet priložiti \$ 5.— v denarju ali znakmah za odgovor. Za honorar 130 pesov pa Vas na željo obiščem tudi na Vašem domu v Capitalu ali področju Vel. Bs. Airesa.

Naš rasadnik se nahaja eno kvadro od postaje na desno po ulici Moreno. V Tortuguitas stoji dnevno nad 70 vlakov, ki vozijo iz Retira v Del Viso in obratno.

Za solidno potrebo in konkurenčne cene Vam jamčim in se priporočam

Jože Štefanič, vrtnar

MARROQUINERIA

(izdelava denarnic, tobačnic itd.)
vzame v uk vojenke (ce)
Začetna plača po veljavnem konvenciju
Vprašati:

MILOŠ PRELOG

VALLE GRANDE 1070
FLORIDA T. E. 740-5490

KAVA - ČAJ

"A LOS MANDARINES"
prodajalna

Av. de Mayo Ramos Mejia
T. E. 658-4026

Lastnica: LJUDMILA ZAJC

Oskrbuje rojake z vsemi predmeti
svoje trgovine za pošiljke
v domovino.

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR "GALLUS" PRIPRAVLJA DVE
NOVI SLOVENSKI PLOŠČI

Glej članek med obvestili!